

VÝROČNA SPRÁVA ZA ROK 2002

Schválená radou agentúry na zasadaní dňa 25. 4. 2003

Bratislava, marec 2003

1. Identifikácia organizácie

Názov : Agentúra na podporu vedy a techniky
Sídlo : Hanulova 5/B, 84104 Bratislava
Rezort : Ministerstvo školstva
Riaditeľ : RNDr. Stanislav Hlaváč, CSc
Telefón : +2 69201901
Fax : +2 69201999
e-mail : agentura@apvt.gov.sk
www : <http://www.apvt.gov.sk>

Členovia vedenia: RNDr. Soňa Ftáčniková, CSc, zástupkyňa riaditeľa, ing. Petra Balážová, vedúca ekonomického oddelenia.

Hlavná činnosť organizácie : Hlavná úloha Agentúry na podporu vedy a techniky (ďalej len „agentúra“) je poskytovať prostriedky na účelovú finančnú podporu vedy a techniky v súlade s štátnou vednou a technickou politikou SR. Cieľom agentúry je podporovať úlohy výskumu a vývoja uskutočňované štátnym sektorom, sektorom vysokých škôl, podnikateľským sektorom a neziskovým sektorom v rámci programov verejne vyhlasovaných agentúrou a ostatných individuálnych projektov výskumu a vývoja predkladaných tuzemskou právnickou alebo tuzemskou fyzickou osobou. Ďalším cieľom agentúry je podpora výskumu a vývoja uskutočňovaná organizáciami a pracoviskami výskumu a vývoja Slovenskej republiky v rámci medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci.

Orgánmi agentúry sú riaditeľ agentúry a rada agentúry. Rada agentúry je odborný orgán, ktorý rozhoduje o všetkých odborných otázkach, najmä však o poskytnutí finančnej podpory agentúry jednotlivým žiadateľom. V roku 2002 pracovala rada v zložení:

1. Jozef Bulla, prof., Ing., DrSc., Výskumný ústav živočíšnej výroby Nitra
2. Štefan Kačmáry, Ing., Zväz priemyselných výskumných a vývojových organizácií Trnava
3. Štefan Klein, doc., Ing., akad. sochár, Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava
4. Izidor Mazurkievič, Ing., CSc., WUSAM, a.s. Zvolen
5. Branislav Rován, prof., RNDr., PhD., Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK, Bratislava
6. Andrej Staško, prof., Ing., DrSc. STU, Bratislava
7. Róbert Szabó, Ing., Ministerstvo školstva SR, Bratislava
8. Jozef Šesták, Ing., CSc., VÚTCH-CHEMITEX, a.s., Žilina
9. Vladimír Štrbák, MUDr., DrSc., Ústav experimentálnej endokrinológie SAV, Bratislava
10. Igor Šulla, prof., MUDr., DrSc., LF UPJŠ, Košice
11. Koloman Ulrich, Ing., PhD. doc., hosť. Prof., Výskumný ústav zvaračský, Bratislava
12. Juraj Zverko, RNDr., DrSc. Astronomický ústav SAV, Tatranská Lomnica
13. Eva Žáková, MUDr., CSc., Štátny zdravotný ústav SR, Bratislava

Predsedom rady bol Koloman Ulrich a podpredsedom Branislav Rován. V priebehu roka sa členstva v rade agentúry vzdal doc. Ing. Štefan Klein, akad. sochár. Na jeho miesto vymenoval minister školstva prof. Jozefa Jankoviča, akad. sochára. Prof. Jankovič sa po účasti na dvoch zasadaniach rady vzdal členstva v rade.

V roku 2002 rokovala rada agentúry 14 krát, najčastejšie v prvom štvrtroku keď schvaľovala koncepčné otázky a zásadné metodické materiály kedy zasadala 6 krát, v druhom štvrtroku 3 krát, v treťom štvrtroku 2 krát a v poslednom štvrtroku 3 krát.

2. Poslanie a strednodobý výhľad agentúry

Agentúra na podporu vedy a techniky bola zriadená zákonom 1. júla ako rozpočtová organizácia napojená na rozpočet Ministerstva školstva. Agentúra predstavuje úplne nový prvok vo financovaní vedy a techniky. Ťažisko jej činnosti je podpora projektov iniciovaných právnickými a fyzickými osobami (žiadateľmi) pôsobiacimi vo výskume a vývoji. Agentúra by sa mala stať významným a flexibilným zdrojom financovania menších projektov a slúžiť ako doplnkový zdroj financovania popri štátnych programoch a štátnych objednávkach. Štátne programy a štátne objednávky zabezpečujú financovanie zhora nadol, agentúra zabezpečuje podporu úloh navrhnutých samotnými žiadateľmi podľa ich vlastných výskumných zámerov.

3. Činnosť agentúry

Činnosť agentúry v roku 2002 bola zameraná na splnenie poslania, vyplývajúceho zo zákona č. 203/2001 Z.z. o agentúre - pripraviť výzvu na podávanie návrhov úloh výskumu a vývoja. Na splnenie tejto úlohy bolo potrebné metodicky pripraviť celý proces od prípravy tematických úloh agentúry, spôsob podávania žiadostí o podporu, spôsob vyhodnocovania žiadostí externými expertmi, definovať pravidlá pre činnosť rady agentúry pri schvaľovaní podpory a nakoniec pripraviť návrh na spôsob financovania a poskytnutia podpory úspešným žiadateľom. Hlavné úlohy na splnenie týchto cieľov schválené v operatívnej porade ministra školstva dňa 25. 3. 2002. cieľa boli nasledovné

a. Zverejniť výzvu na podávanie projektov (termín marec 2002)

Prvý výzvu na podávanie projektov zverejnila agentúra 15. marca 2002 v dennej tlači a na svojich internetových stránkach. Termín ukončenia podávania návrhov bol 30. apríl 2002. Agentúra zverejnila výzvu na podávanie žiadostí o podporu tematicky zameraných úloh agentúry a ostatných individuálnych úloh, podľa výskumného zámeru žiadateľa. Tematické úlohy schválila rada agentúry v nasledujúcich oblastiach výskumu a vývoja

1. Vplyv životného prostredia a výživy na kvalitu života

- a. výživa a zdravie
- b. životné prostredie a zdravie
- c. starnúca populácia a zdravotne postihnutí
- d. biodiverzita a trvale udržateľný rozvoj spoločnosti

2. Technológie pre informačnú spoločnosť

- a. skúmanie modelov, algoritmov a metód bezpečnej manipulácie a uschovávanía informácií (nástroje pre e-commerce a e-government)
- b. štúdium a tvorba užívateľských rozhraní prijateľných pre užívateľa
- c. algoritmickej a softverovej infraštruktúra pre efektívne využitie prostriedkov informačných a komunikačných technológií
- d. nanotechnológie pre informačné technológie

3. Biotechnológie

- a. selektívna produkcia úžitkových organizmov s použitím molekulárnych techník
- b. využitie biotechnológií pri výrobe a spracovaní potravín
- c. funkčná genomika
- d. bioinformatika

4. Progresívne výrobné technológie

- a. uplatnenie nových progresívnych prvkov systémov (nanotechnológie, environmentálny aspekt, informačné a komunikačné technológie, úspora nákladov, atď.) vo výrobných technológiach
- b. progresívne technológie v chémii, energetike, strojárstve, spotrebnom a znalostnom priemysle
- c. konkurencie schopné produkty a produkty s vysokou pridanou hodnotou

5. Aktuálne socio–ekonomické problémy spoločnosti pri integrácii do EÚ

- a. fungovanie inštitúcií, nové formy vládnutia a problém legitimizácie so zreteľom na nové hrozby pre demokraciu
- b. vplyv socio–ekonomického prostredia na kvalitu života
- c. relevantné poznatky sociálnych vied a humanistiky v procese trvalo udržateľného rozvoja
- d. sociálno–ekonomické problémy prechodu do informačnej spoločnosti.

Agentúra použila pre podávanie žiadostí formuláre vypracované v rámci ISVVP, ktoré boli čiastočne upravené pre potreby agentúry. Distribúcia formulárov bola uskutočnená pomocou internetu, žiadatelia si mohli všetky formuláre i s pokynmi na ich vyplnenie stiahnuť z internetovej stránky agentúry. Agentúra vyzvala žiadateľov, aby prednostne používali elektronickú formu žiadostí, avšak pripustila i podanie žiadosti v klasickej forme. Prakticky všetky žiadosti boli doručené v elektronickej forme.

Agentúra dostala v stanovenom termíne 246 žiadostí o poskytnutie podpory, z nich 72 žiadostí bolo podaných žiadateľmi zo sektora vysokých škôl, 129 žiadostí zo štátneho sektora, z toho 83 zo SAV a 45 žiadostí z podnikateľského sektora. Prevažná väčšina návrhov až 89% bola podaná v rámci vypísaných tematických úloh.

Typ úlohy	Počet žiadostí	Priemerná požadovaná podpora (tis. Sk)
Kvalita života	89	4 101
Informačné technológie	24	4 087
Biotechnológie	28	3 733
Výrobné technológie	66	4 973
Socio–ekonomické problémy	12	1 345
Individuálne úlohy	27	2 096

b. Vyhodnotiť návrhy projektov z výzvy zverejnenej v marci 2002 a vybrať projekty na financovanie

Agentúra navrhla postup a metodiku vyhodnocovania žiadostí o poskytnutie podpory návrhov. Pri hodnotení sa použil bodový systém, ktorý sa javil ako najvhodnejší pri vzájomnom posudzovaní úloh z rozličných vedných oborov. Hodnotili sa tieto kritéria

1. Vecný obsah projektu, jeho originalita a inovatívnosť a časový harmonogram (max. 20 bodov)

- a. Aktuálnosť riešeného problému v danej oblasti vedy a techniky (max. 4 body).
- b. Originalita zamerania projektu v rámci Slovenska a z celosvetového hľadiska (4)
- c. Jednoznačnosť stanovených cieľov (4)
- d. Reálnosť dosiahnutia cieľov a kontrolovateľnosť cieľov projektu z časového a finančného hľadiska (6)
- e. Formálne spracovanie návrhu projektu a cieľa riešenia (2)

2. Potenciálny socio-ekonomický a vedecký prínos výsledkov pre spoločnosť

2.1. Aplikovaný výskum a vývoj (max 20 bodov)

- a. Miera predpokladanej inovácie (zdokonalené produkty, nové produkty, úžitkové materiály, technológie, systémy a pod.) (5)
- b. Miera významu predpokladaných výsledkov (riešenie významné pre žiadateľa/užívateľa, viacerých užívateľov, pre celú spoločnosť) (5)
- c. Miera využiteľnosti predpokladaných výsledkov (výsledky využiteľné pre žiadateľa/užívateľa, v rámci SR, pre export) (5)
- d. Miera ekonomických prínosov (zvýšenie konkurencieschopnosti, zvýšenie podielu pridanej hodnoty, úspora zdrojov, dopad na zamestnanosť, využitie domácich surovín, skvalitnenie ľudských zdrojov, ochrana životného prostredia a pod.) (5)

2.2. Základný výskum (max 20 bodov)

- a. Miera novosti predpokladaných výsledkov (rozšírenie už známych poznatkov a metód, získanie nových poznatkov a metód) (5)
- b. Miera významu predpokladaných výsledkov (predmet výstupu výskumu významný pre užšiu vedeckú komunitu, širšiu vedeckú komunitu, celospoločensky) (5)
- c. Miera využiteľnosti predpokladaných výsledkov (predmet výskumu využiteľný pre užšiu vedeckú komunitu, širšiu vedeckú komunitu, celospoločensky) (5)
- d. Miera dopadu na skvalitnenie ľudského potenciálu (zvyšovanie a rozširovanie kvalifikácie riešiteľov, výchova diplomantov, doktorantov) (5)

3. Profesionálna odbornosť riešiteľa a jeho kolektívu (max 20 bodov)

- a. Odborná zdatnosť a skúsenosti riešiteľa pre riešenie navrhovaného projektu (7)
- b. Výsledky doterajšej výskumnej a vývojovej činnosti riešiteľa (publikácie, patenty, citácie, technické a umelecké diela a doteraz vyriešené výskumné úlohy) (7)
- c. Skúsenosť riešiteľa s vedením riešiteľských kolektívov (3)
- d. Predpoklady kolektívu riešiteľov pre dosiahnutie stanovených cieľov projektu (3)

4. Primeranosť finančných nákladov (max 10 bodov)

- a. Primeranosť finančných nákladov k zámerom a cieľom projektu (10)

5. Existencia potrebnej infraštruktúry (max 10 bodov)

- a. Existujúca infraštruktúra (prístrojové vybavenie, technické vybavenie a zabezpečenie projektu) (10)

Každá žiadosť bola posúdená tromi externými expertmi, z ktorých bol spravidla jeden zahraničný.. Prevažná časť posudzovateľov bola vybratá z databázy expertov ISVVP, v mnohých prípadoch však agentúra musela podľa vedných oborov požiadať o hodnotenie i odborníkov mimo databázy ISVVP, čo platí aj pre všetkých zahraničných expertov. Agentúra pre všetky podané žiadosti navrhla rade agentúry expertov na posúdenie žiadosti. Rada posúdila vhodnosť predložených návrhov a expertov schválila, v niektorých prípadoch navrhla nových. Posudzovatelia dostali od agentúry žiadosti na hodnotenie spolu s formulárom na hodnotenie a metodickým pokynom.

Hodnotenie externými posudzovateľmi trvalo až do konca augusta. Prevažnú časť posudkov získala agentúra v priebehu mesiacov máj a jún. V niektorých špeciálnych prípadoch, keď sa vecnou problematikou na Slovensku zaoberá len kolektív žiadateľov, bolo hodnotenie časovo náročnejšie, pretože bolo potrebné získať na posúdenie viacerých zahraničných expertov. V týchto prípadoch agentúra získala kompletne hodnotenia do konca augusta 2002.

Z týchto dôvodov rada agentúry schvaľovala poskytnutie podpory na dvoch zasadaniach v dňoch 17.-18. júla 2002, kedy posúdila väčšinu návrhov, ktoré mali v tom čase

všetky hodnotenia externých posudzovateľov a 3. septembra, kedy posúdila ostatné návrhy. Za základ pre rozhodovanie použila rada bodové hodnotenia externých expertov. Rada schválila na poskytnutie podpory celkom 136 úloh, z nich je 40 úloh riešených v sektore vysokých škôl, 24 v podnikateľskom sektore a 72 v štátnom sektore. Celkový objem prostriedkov potrebných na riešenie všetkých schválených úloh (v zmysle §10 zákona č. 132/2002 o vede a technike) za celú dobu riešenia je podľa predložených návrhov úloh 1 077 048 tis. Sk, pričom doba riešenia úloh je tri roky v období rokov 2002 - 2005. Agentúra poskytla na riešenie schválených úloh v roku 2002 celkom 72 880 tis. Sk, z nich 20 403 tis. Sk pre riešiteľov z vysokoškolského sektoru, 31 743 tis. Sk pre riešiteľov zo štátneho sektoru a 20 734 tis. Sk pre riešiteľov z podnikateľského sektoru. Počet podporených úloh podľa tematického zamerania a priemerná podpora pre jednotlivé typy úloh je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Typ úlohy	Počet schválených úloh	Priemerná schválená podpora za rok 2002 (tis. Sk)
Kvalita života	50	598
Informačné technológie	10	796
Biotechnológie	19	327
Výrobné technológie	37	656
Socio-ekonomické problémy	6	170
Individuálne úlohy	14	250

Podrobná informácia o všetkých podporených projektoch, obsahujúca názov, žiadateľa hlavného riešiteľa, celkové finančné náklady na riešenie úlohy, celkové prostriedky na podporu schválené radou agentúry a abstrakt je uvedená na internetových stránkach agentúry www.apvt.gov.sk.

c. Vypracovať metodiku prevodu finančných prostriedkov z prostriedkov agentúry žiadateľom (fyzickým a právnickým osobám) z jednotlivých sektorov

Agentúra má v otvorený limit rozpočtových výdavkov na účelovú podporu projektov. Prostriedky agentúry sú rozpočtované v rámci programu 029 „Úlohy výskumu a vývoja podporované Agentúrou na podporu vedy a techniky“. Tieto prostriedky musia byť v prípade schválenia podpory konkrétnym žiadateľom poskytnuté ako podpora. Nakoľko žiadatelia môžu byť z rozpočtovej, príspevkovej, hospodárskej i neziskovej sféry jednak v rámci rozpočtovej kapitoly MŠ SR ale i mimo nej, je na poskytnutie podpory konkrétnemu žiadateľovi potrebné vykonať viaceré úkony ako zníženie/zvýšenie limitu, rozpočtové opatrenie atď. Aby bolo možné tento proces zvládnuť v čo najkratšom čase, bolo potrebné pre každý modelový prípad vypracovať v spolupráci so Sekciou financovania MŠ SR a prípadne Ministerstvom financií SR presný postup krokov tak, aby bolo možné žiadateľovi poskytnúť schválenú účelovú podporu v čo najkratšom čase.

Agentúra s cieľom zjednodušiť spôsob pridelovania prostriedkov požiadala prostredníctvom ministra školstva dňa 10. 5. 2002 ministra financií o povolenie výnimky z Výnosu Ministerstva financií SR č. 41/928/1995 tak, aby podporu na vybrané úlohy mohla agentúra poskytnúť priamo žiadateľom. Výnos Ministerstva financií SR č. 41/928/1995 v znení neskorších predpisov zaraďuje úlohy podporované agentúrou medzi ostatné úlohy

výskumu a vývoja. V zmysle §6 ods. (3) citovaného Výnosu je možné na riešenia takýchto úloh poskytnúť prostriedky len prostredníctvom rozpočtovej kapitoly, pod ktorú daný subjekt spadá charakterom svojej činnosti. Ministerstvo financií SR zamietlo žiadosť o povolenie výnimky listom zo dňa 13. 6. 2002 a poukázalo na skutočnosť, že v zmysle Metodického pokynu Ministerstva financií SR pre implementáciu programového rozpočtovania jediný spôsob poskytnutia prostriedkov je vytvorenie medzirezortného programu „Úlohy výskumu a vývoja podporované Agentúrou na podporu vedy a techniky“ s podprogramami v jednotlivých dotknutých kapitolách. Dodatočné rokovania s Ministerstvom financií SR nevedli k zmene stanoviska, upresnili sa len požiadavky na formu a obsah žiadosti o vykonanie rozpočtového opatrenia. Táto žiadosť musí obsahovať úlohy roztriedené podľa rozpočtových kapitol, do ktorých pôsobnosti spadajú. V každej rozpočtovej kapitole musia byť úlohy ďalej delené do skupín podľa formy hospodárenia úspešného žiadateľa na rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, podnikateľské organizácie, neziskové organizácie a občianske združenia. Pre každého úspešného žiadateľa musia byť v žiadosti uvedené jeho identifikačné údaje a výška schválenej podpory na dané obdobie.

d. V spolupráci so sekciou financovania MŠ SR (prípadne MF SR) zabezpečiť financovanie vybratých projektov

Rada agentúry schválila poskytnutie podpory pre 136 úloh výskumu a vývoja v celkovom finančnom objeme 72 880 tis. Sk. Agentúra sa obrátila na Sekciu financovania a rozpočtu MŠ SR v júli 2002 so žiadosťou o zabezpečenie rozpočtového opatrenia, ktorým by sa poskytla podpora na schválené úlohy. Ministerstvo financií vykonalo dňa 19. septembra rozpočtové opatrenie pre úlohy, schválené radou na poskytnutie podpory dňa 18. júla 2002. Realizáciu rozpočtového opatrenia v celkovom objeme 52 000 tis. Sk však podmienilo vytvorením medzirezortného programu. Nakoľko zmenu programovej štruktúry musí podľa citovaného metodického pokynu MF SR schváliť vláda SR, postúpila agentúra prostredníctvom MŠ SR materiál na rokovanie vlády, ktorým sa mala schváliť zmena programu 029 na medzirezortný program a vytvorenie podprogramov medzirezortného programu v rozpočtových kapitolách MŠ SR, MZ SR, MP SR, MH SR, MVRR SR a SAV. Zásadné pripomienky k tomuto materiálu vyslovili najmä MH SR a MVRR SR, ktoré nesúhlasili s financovaním úloh agentúry prostredníctvom svojich rozpočtových kapitol. Zjednotiť zásadne protichodné stanoviská sa nepodarilo ani na rokovaníach, na ktorých sa však zástupcovia MF SR napriek pozvaniu nezúčastnili. Zástupcovia MH SR a MVRR SR súhlasili s vytvorením medzirezortného programu podľa usmernenia MF SR len pod hrozbou prepadnutia prostriedkov agentúry koncom rozpočtového roku 2002. Vytvorenie medzirezortného programu 029 „Úlohy výskumu a vývoja podporované Agentúrou na podporu vedy a techniky“ schválila vláda SR uznesením č. 1386/2002 dňa 18. decembra 2002. Nadväzujúce rozpočtové opatrenia boli vykonané v dňoch 20. – 23. decembra 2002. Podpora individuálnym riešiteľom bola poskytnutá až začiatkom roku 2003.

e. Kontrola riešenia projektov podporených agentúrou zo záväzkov AMVTS

Zo záväzkov AMVTS prevzala agentúra 4 úlohy riešené v spolupráci pracovísk zo SR a USA. Pôvodný termín ukončenia riešenia všetkých úloh bol 1. marec 2002. Nakoľko pri financovaní úloh prostredníctvom AMVTS došlo v oneskorení, dvaja z riešiteľov požiadali

agentúru o povolenie predĺženia doby riešenia. Rada agentúry schválila v týchto dvoch prípadoch predĺženie termínu do konca roku 2003. Podľa uzatvorených zmlúv bolo povinní riešitelia predložiť záverečnú správu o riešení úlohy do 3 mesiacov od jej ukončenia. Tieto správy boli v termíne zaslané na agentúru a agentúra požiadala o posúdenie každej úlohy dvoch externých expertov. Posudky expertov agentúra obdržala a pripravila podklady pre radu agentúry na schválenie výsledkov riešenia.

f. Zverejniť druhú výzvu na podávanie projektov jún - september 2002

Agentúra zverejnila dňa 15. júna 2002 v dennej tlači a na internetových stránkach agentúry druhú výzvu na podávanie projektov. Uzávierka podávania žiadostí o poskytnutie podpory bola 30. septembra 2002. Rada agentúry schválila dňa 30. marca uznesenie, že z účelových prostriedkov agentúry sa 50% použije na projekty podané v rámci tematických úloh a 50% na individuálne úlohy bez tematického zamerania. Nakoľko v prvej výzve bolo podaných až 89% úloh v rámci tém vypísaných agentúrou, rada rozhodla, že v druhej výzve vypíše ako jedinú tematickú úlohu podporu mladých zamestnancov výskumu a vývoja. Vypísanie tejto tematickej úlohy vyplýva z uznesenia vlády SR č. 182/2002. V rámci tejto výzvy bolo na agentúru doručených elektronickou formou 244 návrhov úloh, z nich 63 bolo podaných v rámci témy podpory mladých zamestnancov výskumu a vývoja. Celkové požadovaný objem na podporu všetkých úloh počas celej doby riešenia predstavuje sumu 849 172 tis. Sk. Po vyhodnotení kvality podaných návrhov očakávame, že prostriedky potrebné na podporu vybratých budú predstavovať asi 40% z uvedenej sumy a budú rozložené na celé obdobie riešenia. Priemerná celková výška podpory úloh v rámci podpory mladých zamestnancov výskumu a vývoja na celú dobu riešenia predstavuje sumu 1 912 tis. Sk, ostatných individuálnych úloh výskumu a vývoja sumu 4 026 tis. Sk.

g. Vyhodnotiť projekty podané v rámci existujúcich dohôd o MVTs

V spolupráci so Sekciou VaT MŠ SR agentúra vyhodnocovala návrhy úloh výskumu a vývoja riešených v rámci dvojstranných medzinárodných dohôd. Agentúra zabezpečovala odborné vyhodnotenie kvality podaných návrhov a rada agentúry nerozhodovala o poskytnutí podpory týmto projektom. Rozhodovanie v prípadoch úloh medzinárodnej spolupráce prináleží vždy dvojstrannej komisii dotknutých strán.

Agentúra pri vyhodnocovaní kvality postupovala obdobným spôsobom, ako pri domácich projektoch. Pretože pri projektoch v rámci dvojstranných dohôd sa jedná výlučne o poskytnutie podpory na mobilitu, nevyžadovala rada pri hodnotení vždy posudky troch expertov. Pre veľký počet úloh navrhovaných v rámci medzinárodnej spolupráce s ČR, vymenovala rada agentúry pre hodnotenie týchto úloh oborové komisie.

V rámci tejto činnosti zabezpečila agentúra vyhodnotenie návrhov úloh dvojstrannej spolupráce, ktoré sú uvedené v nasledujúcej tabuľke

Medzinárodná spolupráca	Počet vyhodnotených návrhov
SR – USA	35
SR – SRN	25
SR – ČR	219
SR – JZR	19

SR – India	3
SR – Čína	8

h. Vybudovať databázu zahraničných expertov na hodnotenie projektov

Pri hodnotení návrhov úloh sa rada agentúry opiera najmä o posudky nezávislých expertov. Kvôli vyššej objektivite sa agentúra snaží získať aj posudky zahraničných odborníkov. Získať zahraničných expertov je obtiažne, oslovení špecialisti často nereagujú na podnet agentúry. Najlepšia odozvu na žiadosti agentúry je u expertov z Českej republiky. Celkove je v agentúrnej databáze zahraničných expertov 147 odborníkov, z toho prevažná väčšina expertov (122) je z ČR. Ostatní experti pochádzajú z 11 európskych krajín a z USA. Agentúra pokračuje aj naďalej v budovaní vlastnej databázy zahraničných expertov.

i. Poskytovanie štátnej pomoci

Agentúra podľa zákona č. 203/2001 Z.z. poskytuje prostriedky na riešenie úloh výskumu a vývoja subjektom zo sektoru vysokých škôl, štátneho sektoru a podnikateľského sektoru. V prípade poskytnutia prostriedkov subjektom z podnikateľského sektoru je poskytnutie prostriedkov chápané ako štátna pomoc. Zákon č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov je povoľuje poskytnúť štátnu pomoc na výskum a vývoj, s poskytnutím štátnej pomoci však vopred musí súhlasiť Úrad pre štátnu pomoc (ďalej len „ÚŠP“). Štátna pomoc sa podľa celkovej výšky delí na dve kategórie. V prípade, ak celková suma prostriedkov poskytnutá jednému subjektu po dobu troch rokov neprekročí ekvivalent 100000 €, jedná sa o pomoc *de minimis*. V každom inom prípade ide o individuálnu štátnu pomoc. Pre poskytnutie pomoci *de minimis* nie je potrebné vopred získať súhlas ÚPS s poskytnutím pomoci, v tomto prípade je potrebné poskytnutie pomoci ÚPS oznámiť.

Agentúra poskytla prostriedky na riešenie 24 úloh subjektom v podnikateľskom sektore, z toho 15 úloh spadá do pomoci *de minimis* ostatné do individuálnej pomoci. Za účelom oboznámenia sa s problematikou poskytovania štátnej pomoci absolvovalo 6 pracovníkov agentúry školenie organizované ÚŠP.

Na zabezpečenie súhlasu ÚŠP s poskytnutím pomoci sa uskutočnili viaceré rokovania agentúry so zástupcami ÚŠP a na ich základe agentúra pripravila a zaslala ÚŠP v auguste 2002 všetky potrebné podklady, nevyhnutné na posúdenie žiadosti agentúry o súhlas s poskytnutím pomoci. ÚŠP súhlasil s poskytnutím štátnej pomoci pre všetky schválené úlohy v decembri 2002.

Na zjednodušenie agendy s poskytovaním štátnej pomoci povoľuje zákon č. 231/1999 Z.z. vytvorenia schémy štátnej pomoci. Schéma štátnej pomoci, schválená vládou SR umožňuje poskytovateľovi štátnej pomoci v štandardných prípadoch, schválených v schéme, a rozsahu určenom zákonom poskytnúť štátnu pomoc i bez predchádzajúceho súhlasu ÚŠP. Agentúra rokovala s ÚŠP o vytvorení schémy štátnej pomoci, v ktorej agentúra vystupuje ako poskytovateľ, nakoľko poskytuje prostriedky zo štátneho rozpočtu z programu 029 „Úlohy výskumu a vývoja podporované Agentúrou na podporu vedy a techniky“. Schéma je po konzultáciách s ÚŠP pripravená na schválenie. Problémy s jej schválením však môžu nastať pri realizácii prevodu prostriedkov podnikateľským subjektom cez iné rozpočtové kapitoly. V takomto prípade je formálnym poskytovateľom štátnej pomoci správca dotknutej rozpočtovej kapitoly a v tomto prípade sa celý proces poskytnutia prostriedkov podnikateľským subjektom môže ešte skomplikovať.

4. Rozpočet agentúry

Financovanie agentúry prebiehalo v súlade so schváleným rozpočtom pre rok 2002 na základe rozpočtových opatrení.

Agentúra nemala plánované rozpočtové príjmy, v skutočnosti rozpočtové príjmy vykázala v sume 1 tis. Sk. Ide o príjmy z úrokov po zdanení.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame plán a čerpanie bežných a kapitálových výdavkov v roku 2002.

Program: 029 – úlohy výskumu a vývoja podporované Agentúrou na podporu vedy a techniky

v tis. Sk

Položka	Funkčná klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť čerpanie k31.12.2002
Bežné výdavky:		80 000	6529	5703
Mzdy, platy, sl. príjmy,....(610)	01.3.3	-	2442	2256
Poistné a príspevok (620)	01.3.3	-	922	828
Tovary a ďalšie služby (630)	01.3.3/ 01.4.0.5	80 000	3165	2619
z toho:				
Tovary a ďalšie služby (630)	01.3.3		3165	2619
z toho: cestovné náhrady (631)	01.3.3		100	70
Energie, voda, komunikácie (632)	01.3.3		82	321
Materiály, služby (633)	01.3.3		575	858
Dopravné (634)	01.3.3		140	71
Rutinná a štandardná údržba (635)	01.3.3		240	76
Nájomné (636)	01.3.3		210	141
Ostatné tovary a služby (637)	01.3.3		1818	1082
z toho: štúdie, expertízy, posudky,	01.3.3		1500	636
Spracovanie účto. a miezd	01.3.3		0	131
odmeny za ďalšie práce	01.3.3		230	93
Tovary a ďalšie služby (630)	01.4.0.5	80000	0* (72880)	0* (72880)
Kapitálové výdavky		800	800	739
Kancelárske stroje (713)	01.3.3	800	800	48
Osobné automobily (714)	01.3.3			691

Vysvetlivky:

01.3.3 Iné všeobecné služby (prostriedky na prevádzku)

01.4.0.5. Základný výskum v ostatných štátnych a neštátnych subjektoch (prostriedky na jednotlivé projekty)

* celová suma poskytnutej podpory pre vybrané projekty v roku 2002 bola 72880 tis. Sk. Nakoľko táto podpora sa finančne neuskutočňuje priamo, ale formou rozpočtových opatrení, na konci roku AVPT vykazuje 0, t.j. všetky finančné prostriedky určené na podporu projektov boli vyčerpané.

Komentár k tabuľke:

Finančné čerpanie rozpočtu bolo u všetkých položiek poznamenané skutočnosťou, že agentúra sa ešte stále buduje ako po personálnej, tak aj materiálnej stránke. Preto finančné čerpanie nezodpovedalo plánu a taktiež bolo veľmi nerovnomerné.

Bežné výdavky

Položky ekonomickej kategórie 610 a 620:

Čerpanie bolo ovplyvnené skutočnosťou, že personálne zabezpečenie správy Agentúry bolo schválené uznesením Vlády SR až v marci 2002 a plné mesačné čerpanie mzdových prostriedkov sa uskutočňuje až po dobudovaní plnej personálnej obsadenosti - koncom II štvrt'roka.

Priemerný evidenčný počet pracovníkov APVT za obdobie 1-12.2002 je 12. Objem mzdových prostriedkov vyplatených za toto obdobie je 2 256 tis. Sk. Priemerná mzda na jedného pracovníka činí 15 667,- Sk.

Položky ekonomickej kategórie 630:

Čerpanie finančných prostriedkov určených na bežnú prevádzku, z kategórie 630 taktiež nezodpovedalo plánu. Nedočerpali sa predovšetkým finančné prostriedky na vyplatenie odmien za vypracovanie hodnotení návrhov z druhej výzvy, zverejnenej v júni 2002. Z titulu nedostatku plánovaných zdrojov v roku 2003 na tieto projekty, rada agentúry sa rozhodla posudzovanie nových projektov pozastaviť. Celková suma nedočerpaných prostriedkov vo výške 826 164,- Sk bola v zmysle prípisu MŠ SR z dňa 23.12.2002 prevezená na osobitný účet dofinancovania programov v roku 2003.

Čerpanie rozpočtu bolo ovplyvnené skutočnosťou, že prostriedky agentúry na účelovú podporu vedy a techniky sú viazané na rozhodnutia rady agentúry a podpore projektov. Po prvej výzve na podávanie projektov z 15.3.2002 s uzávierkou 30.4.2002 a vyhodnotení rada agentúry rozhodla o podpore vybraných projektov. Reálna finančná podpora vybraných projektov prebiehala v dvoch etapách rozpočtovými opatreniami v septembri a decembri 2002, pretože všetky projekty neboli odborne posúdené a schválené v rovnakom čase. Rozpočtové opatrenie bolo podmienené vytvorením medzirezortného programu a tým viazané na uznesenie vlády SR. Uznesenie vlády č. 1386/2002, ktoré umožnilo vytvoriť medzirezortný program bolo schválené 18.12.2002. Celková suma poskytnutej podpory je 72 880 tis. Sk.

Kapitálové výdavky

V roku 2002 boli obstarané z kapitálových výdavkov :

- i. osobný automobil ŠKODA Octavia Ambiente 1,9 TDI v hodnote 641 461,- Sk a doplnky v hodnote 49 397,- Sk
- ii. klimatizačná jednotka v hodnote 47 645,- Sk

5. Personálny rozvoj agentúry

Čerpanie bolo ovplyvnené skutočnosťou, že personálne zabezpečenie správy Agentúry bolo schválené uznesením Vlády SR až v marci 2002 a plné mesačné čerpanie mzdových prostriedkov sa uskutočňuje až po dobudovaní plnej personálnej obsadenosti - koncom II štvrt'roka.

Počet pracovníkov k 31. 12. 2001 bol 8, ako bolo stanovené uznesením vlády. V priebehu roku 2002 prišlo k úprave počtu zamestnancov našej organizácie, kde bolo nakoniec MŠ SR schválených 12 systematizovaných miest.

Priemerný evidenčný počet pracovníkov APVT za obdobie 1-12.2002 je 12. Objem mzdových prostriedkov vyplatených za toto obdobie je 2 256 tis. Sk. Priemerná mzda na jedného pracovníka činí 15 667,- Sk.

Schválený počet /limit / zamestnancov v roku 2002:	12
Suma pridelených mzdových prostriedkov:	2442 tis. Sk
Skutočne vyčerpané mzdové prostriedky:	2256 tis. Sk
Skutočný priemerný evidenčný počet zamestnancov v roku 2002 - prepočítaný:	11
Skutočný priemerný evidenčný počet zamestnancov v roku 2002 - fyzické osoby:	12
Evidenčný počet zamestnancov k 31.12.2003:	13

Priemerný evidenčný počet zamestnancov v roku 2002- fyzické osoby

K dátumu:	31.3.2002	30.6.2002	30.9.2002	31.12.2002
Počet pracovníkov	8,1	10,5	12	12

Veková štruktúra zamestnancov agentúry k 31. 12. 2002

21 - 30 r.	31 - 40 r.	41 - 50 r.	51 - 60 r.
6	1	4	2

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov agentúry k 31. 12. 2002

ZŠ	SO	ÚS	ÚSO	VŠ		Spolu
				vedec. hod.	ostatní	
0	0	1	1	6	5	13

Agentúra spolupracuje s externými spolupracovníkmi, kde najväčšiu skupinu tvoria experti posudzujúci kvalitu jednotlivých projektov.

Niektoré činnosti, ktoré agentúra nie je schopná zabezpečiť svojimi vlastnými zamestnancami ale sú nevyhnutné pre zabezpečenie úspešného chodu prevádzky agentúry, zabezpečuje formou externých spolupracovníkov, ako napríklad spracovanie mzdovej

a účtovnej agentúry, zabezpečenie oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, protipožiarnej ochrany a zabezpečenie prevádzky elektronickej siete a internetového pripojenia.

6. Hodnotenie a analýza vývoja agentúry v roku 2002

Agentúra začala v roku 2002 plniť svoje poslanie – poskytovať prostriedky na účelovú finančnú podporu fyzickým a právnickým osobám na riešenie úloh výskumu a vývoja. Agentúra za tým účelom zverejnila dve výzvy na podávanie návrhov úloh výskumu a vývoja, vyhodnotila návrhy z prvej výzvy v marci 2002 a zabezpečila poskytnutie prostriedkov na ich riešenie pre rok 2002. Táto činnosť sa stretla s pozitívnym ohlasom vedecko-výskumnej komunity na Slovensku. Zabezpečenie finančnej podpory je však veľmi ťažkopádne a jediným spôsobom, ako je možné dosiahnuť jej zmenu je novelizácia príslušných zákonov, konkrétne zákona č. 203/2001 Z.z. o agentúre, zákona č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v platnom znení a z nich vyplývajúcich nižších právnych predpisov.

Činnosť agentúry negatívne ovplyvňuje aj celková výška prostriedkov na účelovú podporu úloh výskumu a vývoja. Agentúra na základe údajov o podporných poskytla nadriadeným orgánom informáciu o potrebe finančného zabezpečenia na pokračovanie riešenie úloh, tieto údaje boli k dispozícii i na MF SR. Napriek tomu bol na rok 2003 schválený rozpočet agentúry, ktorý neumožňuje ani podporu už schválených úloh. Pritom z podkladov, ktoré boli prerokované pri schvaľovaní zákona o agentúre, vyplýva potreba nárastu objemu prostriedkov v prvých troch rokoch činnosti agentúry tak, aby bolo možné podporiť už bežiacie úlohy a aj nové úlohy schválené v bežnom roku. Nedostatok finančných prostriedkov na podporu úloh z výzvy uzavretej 30. septembra 2002 viedol radu agentúry k uzneseniu nezaoberať sa hodnotením týchto úloh pokiaľ sa nevyrieši ich financovanie a k úvahám o možnej demisii rady agentúry.

7. Plán hlavných činností na rok 2003

V roku 2003 agentúra bude pokračovať v zahájenej činnosti, ťažisko sa však presunie od koncepčných a metodických prác, ktoré prevažovali počas prvého roku činnosti agentúry ku konkrétnej práci pri výbere a podpore projektov. Hlavné úlohy na rok 2003 možno zhrnúť nasledovne

- zverejniť výzvu na podávanie projektov (september 2003, uzávierka december 2003)
- v spolupráci so sekciou VaT MŠ SR (prípadne MF SR) spracovať návrh novely zákona č. 203/2001 Z.z. o agentúre (august 2003)
- v spolupráci so sekciou financovania MŠ SR (prípadne MF SR) zabezpečiť financovanie pokračujúcich projektov (apríl, máj 2003)
- kontrola riešenia a financovaných projektov (marec 2003 a priebežne)
- zabezpečiť vyhodnotenie projektov z druhej výzvy (jún 2003)
- zabezpečiť hodnotenie medzinárodných projektov (priebežne)
- budovať databázu zahraničných expertov (priebežne)

V Bratislave, 15. apríla 2003
Vypracoval: vedenie agentúry

